

Oikaisuvaatimuksen käsittely kunnassa

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 8.11.2021 osoittamassaan kantelussa arvostellut Kuhmoisten kunnan menettelyä. Kantelussa arvostellaan muun muassa sitä, ettei Kuhmoisten kunnanhallitus tehnyt valituskelpoista päätöstä oikaisuvaatimukseen, joka oli tehty viranhaltijapäätöksestä 20.4.2021. Kantelun mukaan oikaisuvaatimus oli kirjattu kirjelmäksi ja tiedoksi saaduksi.

Kantelussa arvostellaan lisäksi sitä, ettei viranhaltijapäätös ollut nähtävillä Kuhmoisten kunnan verkkosivuilla.

SELVITYS

Kuhmoisten kunta 22.3.2022 antanut siltä asiasta pyytämäni selvityksen.

VASTINE

Kantelija on 13.4.2022 antanut vastineensa hankitusta selvityksestä.

RATKAISU

Viranhaltijapäätöksen pitäminen nähtävänä

Kuntalain (410/2015) 140 §:n 1 momentin mukaan valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Pykälän 2 momentin mukaan kunnan ja kuntayhtymän muun kuin 1 momentissa tarkoitetun viranomaisen pöytäkirja pidetään vastaavasti yleisesti nähtävänä, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kunnanhallituksen selvityksen mukaan viranhaltijapäätös on ollut yleisesti nähtävillä yhden päivän kunnan verkkosivustolla, ja sen jälkeen kunnanviraston neuvonnassa.

Kantelun tarkoittamassa tapauksessa kyse on ollut kuntalain 140 §:n 2 momentin mukaisesta asiakirjasta, jonka yleisesti nähtävänä pitäminen on ollut viranomaisen harkinnassa. Asiassa ei ole tältä osin ilmennyt Kuhmoisten kunnan lainvastaista tai muutoin virheellistä menettelyä.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Pykälän 2 momentin mukaan oikaisuvaatimus tehdään 1 momentissa tarkoitetun toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Kuntalain 135 §:n 1 momentin mukaan valtuuston ja kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen päätökseen sekä kunnanhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella hallinto-oikeudelta.

Kuntalain 137 §:ssä on säädetty oikaisuvaatimus- ja valitusoikeudesta ja 138 §:ssä oikaisuvaatimus- ja valitusajasta. Mainitun 137 §:n 3 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Jos päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös se, jolla on mainitun pykälän 1 tai 2 momentin nojalla oikeus tehdä kunnallisvalitus.

Kuntalain 144 §:n mukaan oikaisuvaatimukseen ja kunnallisvalitukseen sovelletaan siltä osin kuin kuntalaissa ei toisin säädetä, mitä hallintolaissa ja oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa säädetään.

Hallintolain 49 g §:n mukaan otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomainen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus päätöksessä on annettava perusteltu ratkaisu oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin.

Jos oikaisuvaatimus jätetään tutkimatta esimerkiksi siksi, että oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole asianosainen eikä kunnan jäsen tai siksi, että oikaisuvaatimusaikaa ei ole noudatettu, tulee myös tästä tehdä perusteltu ja muutoksenhakukelpoinen päätös. Tutkimattajättämisspäätökseen tulee liittää kunnallisvalitusosoitus. Valittaja voi tällöin saattaa hallinto-oikeuden tutkittavaksi sen, onko kunnan viranomaisella ollut lailliset perusteet jättää oikaisuvaatimus tutkimatta.

Kuhmoisten kunnan verkkosivustolla nähtävillä olevan kunnanhallituksen pöytäkirjan 11.10.2021 § 266 mukaan kantelijan kunnanhallitukselle 21.9.2021 osoittama kirjelmä on merkitty tiedoksi. Kunnanhallitus on todennut, että asia ei aiheuta toimenpiteitä.

Totean, että Kuhmoisten kunnanhallituksen olisi tullut käsitellä kantelijan oikaisuvaatimus edellä mainittujen kuntalain ja hallintolain säännösten mukaisesti ja antaa kantelijalle asiassa perusteltu ja muutoksenhakukelpoinen päätös. Kunnanhallituksen menettelyvirheen vuoksi kantelija ei ole saanut oikaisuvaatimukseensa muutoksenhakukelpoista päätöstä, eikä hänellä näin ollen ole ollut halutessaan mahdollisuutta saattaa asiaa tuomioistuimen tutkittavaksi.

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kuhmoisten kunnanhallitus ei ole noudattanut oikaisuvaatimuksen käsittelyssä kuntalain ja hallintolain säännöksiä.

Kiinnitän Kuhmoisten kunnanhallituksen huomiota oikaisuvaatimuksen käsittelystä esittämääni. Pyydän sitä ilmoittamaan minulle 31.1.2023 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt kantelijan oikaisuvaatimuksen asianmukaiseksi käsittelemiseksi ja toimittamaan nähtäväkseni asiassa mahdollisesti siihen mennessä tehdyn ratkaisun.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen

Petri Martikainen

Esittelijäneuvos

Outi Kostama